

Dokument z posiedzenia

B8-0055/2016

14.1.2016

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie oświadczenia wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa

zgodnie z art. 123 ust. 2 Regulaminu

w sprawie procesu pokojowego w Kolumbii
(2015/3033(RSP))

Javier Couso Permuy, Neoklis Sylikiotis, Paloma López Bermejo, Angela Vallina, Marina Albiol, Sofia Sakorafa, Takis Hadjigeorgiou, Fabio De Masi, Rina Ronja Kari, Helmut Scholz, Katerina Konecna, Jiri Mastalka, Marie-Christine Vergiat, Miguel Urban, Tania González, Xabier Benito, Lola Sánchez, Estefanía Torres, Barbara Spinelli, Inês Zuber, Kostas Chrysogonos, Dimitrios Papadimoulis, Stelios Kouloglou
w imieniu grupy GUE/NGL

**Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie procesu pokojowego w Kolumbii
(2015/3033(RSP))**

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie sytuacji w Kolumbii,
 - uwzględniając wspólny komunikat nr 60 w sprawie porozumienia o specjalnej jurysdykcji na rzecz pokoju, podpisanego w Hawanie dnia 23 września 2015 r.,
 - uwzględniając wspólne komunikaty nr 61, 62, 63, a w szczególności komunikat nr 64 w sprawie porozumienia dotyczącego ofiar konfliktu: „Całościowy system na rzecz prawdy, sprawiedliwości, zadośćuczynienia i zapobiegania powtórzeniu konfliktu”, obejmującego specjalną jurysdykcję na rzecz pokoju, zobowiązanie dotyczące praw człowieka podpisane w Hawanie dnia 15 grudnia 2015 r., a także wspólny projekt zatytułowany „Punkt 5: Porozumienie w sprawie ofiar konfliktu”, z tego samego dnia,
 - uwzględniając treść deklaracji brukselskiej, przyjętej przez posłów i posłanki lewicy Euro-Latynoamerykańskiego Zgromadzenia Parlamentarnego, w sprawie procesu pokojowego w Kolumbii z czerwca 2016 r.,
 - uwzględniając punkt 44 przesłania Delegacji PE do Euro-Latynoamerykańskiego Zgromadzenia Parlamentarnego (Eurolat) na II szczyt CELAC-UE w Brukseli w sprawie zakończenia konfliktu wewnętrznego między rządem Kolumbii a Rewolucyjnymi Siłami Zbrojnymi Kolumbii (FARC),
 - uwzględniając deklarację brukselską przyjętą na zakończenie II szczytu UE-CELAC w dniu 11 czerwca 2015 r.,
 - uwzględniając oświadczenia Wysokiej Przedstawiciel Unii Europejskiej Federiki Mogherini: z dnia 16 grudnia 2015 r., dotyczące porozumienia w sprawie ofiar konfliktu w Kolumbii, oraz z dnia 24 września 2015 r., w sprawie porozumienia w sprawie sprawiedliwości okresu przejściowego w Kolumbii, jak również jej oświadczenie z dnia 1 października 2015 r. w sprawie mianowania Eamona Gilmore’a Specjalnym Przedstawicielem Unii Europejskiej ds. Procesu Pokojowego w Kolumbii,
 - uwzględniając wielostronną umowę handlową między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi a Peru i Kolumbią, podpisaną w Brukseli w dniu 26 lipca 2012 r.,
 - uwzględniając XI sprawozdanie delegacji asturiańskiej w sprawie weryfikacji poszanowania praw człowieka w Kolumbii w 2015 r.,
 - uwzględniając art. 123 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w dniu 19 listopada 2012 r. rozpoczęto w Hawanie (Republika Kuby) rozmowy przy okrągłym stole między rządem Kolumbii a FARC, po podpisaniu w dniu 26 sierpnia 2012 r. dokumentu zatytułowanego „Porozumienie ogólne w sprawie zakończenia konfliktu oraz budowy stabilnego i trwałego pokoju”, realizując żywione

przez naród Kolumbii pragnienie życia w pokoju i uznając w szczególności, że budowa pokoju jest sprawą całego narodu, że państwo ma obowiązek wspierania praw człowieka na całym swoim terytorium i że sprawiedliwy rozwój gospodarczy i społeczny musi być gwarantem pokoju;

- B. mając na uwadze, że na poszczególnych różnych etapach negocjacji w Hawanie rząd i FARC uzgodniły projekty porozumień zatytułowanych „Nowa wieś kolumbijska: całościowa reforma rolna”, „Udział w życiu politycznym: demokratyczne otwarcie na rzecz budowania pokoju”, „Rozwiązanie problemu narkotyków”, „Specjalna jurysdykcja na rzecz pokoju” „Porozumienie w sprawie ofiar konfliktu”;
- C. mając na uwadze kluczowe znaczenie ostatniego porozumienia częściowego w sprawie ofiar, obejmującego powołanie specjalnej jurysdykcji na rzecz pokoju oraz sądu uprawnionego do wydawania wyroków w sprawie wszystkich osób odpowiedzialnych za konflikt, w tym wojskowych, członków oddziałów paramilitarnych, partyzantów i cywilów, co stanowi prawdopodobnie najważniejszy krok poczyniony w ciągu trzech lat negocjacji;
- D. mając na uwadze, że na obecnym etapie najważniejszymi nierozstrzygniętymi kwestiami są warunki ogłoszenia obustronnego zawieszenia broni, jak również mechanizm umożliwiający zatwierdzenie przez mieszkańców porozumień między rządem a FARC;
- E. mając na uwadze, że w dniu 13 stycznia ponownie podjęto rozmowy w Hawanie oraz że – zgodnie z oświadczeniami głównego negocjatora reprezentującego rząd Kolumbii – zawieszenie broni i zaprzestanie wrogich działań muszą być dwustronne, zostać ogłoszone na czas nieokreślony i stanowić przedmiot weryfikacji, a mogą zostać osiągnięte jeszcze w tym miesiącu;
- F. mając na uwadze, że w dniu 23 września 2015 r. rząd Kolumbii i FARC ogłosiły zawarcie porozumienia w sprawie powołania specjalnej jurysdykcji na rzecz pokoju, mającej zadośćuczynić prawom ofiar i przyczynić się do osiągnięcia stabilnego i trwałego pokoju, i że w tym celu strony zdecydowały o powołaniu całościowego systemu na rzecz prawdy, sprawiedliwości, zadośćuczynienia i zapobiegania powtórzeniu konfliktu, który obejmuje utworzenie komisji ds. ustalenia prawdy, współistnienia i zapobiegania powtórzeniu konfliktu oraz zawiera gwarancje, że nie będą już występować przyczyny konfliktu i nie będzie już więcej ofiar, jakie on przyniósł;
- G. mając na uwadze, że osiągnąwszy wspomniane porozumienia w sprawie tzw. sprawiedliwości na rzecz pokoju oraz w sprawie ofiar konfliktu, negocjatorzy dokonali znaczącego i prawdopodobnie nieodwracalnego kroku na drodze do pokoju, gdyż obie strony ustaliły maksymalny termin sześciu miesięcy na osiągnięcie pokoju, licząc od momentu zawarcia porozumienia w sprawie powołania specjalnej jurysdykcji na rzecz pokoju, co oznacza, że ten orientacyjny termin upływa w dniu 23 marca 2016 r.;
- H. mając na uwadze, że zadośćuczynienie ofiarom i gwarancja, że konflikt więcej się nie powtórzy, stanowią zasadnicze elementy zapewniające osiągnięcie sprawiedliwego i trwałego pokoju;
- I. mając na uwadze, że utworzenie specjalnej jurysdykcji na rzecz pokoju stanowi odpowiedź na potrzebę powołania specjalnego systemu sprawiedliwości, stosownie do

wymogów prawa międzynarodowego, który umożliwi pociągnięcie do odpowiedzialności sprawców poważnych naruszeń praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego popełnionych w czasie konfliktu, a także zadośćuczynienie ofiarom konfliktu, przy jednoczesnym umożliwieniu złożenia broni;

- J. mając na uwadze, że wspomniana specjalna jurysdykcja:
- uznaje konieczność skazania sprawców zbrodni popełnionych w czasie konfliktu oraz wprowadza mechanizmy sprawiedliwości naprawczej i wyrównawczej;
 - przewiduje zróżnicowany system obejmujący sankcje zarówno ograniczenia, jak i pozbawienia wolności, w zależności od wczesnego lub późnego ujawnienia prawdy i przyznania się lub nieprzyznania do odpowiedzialności za poważne przestępstwa, przy czym w razie wyroku kary wynoszą odpowiednio od 5, 8 lub 20 lat, a miejsca i warunki wykonania kary ograniczenia lub pozbawienia wolności różnią się w zależności od stopnia uznania prawdy i przyznania się do odpowiedzialności za popełnione czyny;
 - przewiduje, że w chwili zakończenia wrogich działań państwo kolumbijskie udzieli jak najszerszej amnestii w odniesieniu do przestępstw politycznych i powiązanych, zgodnie z międzynarodowym prawem humanitarnym, nie dając możliwości skorzystania z amnestii sprawcom zbrodni przeciwko ludzkości, ludobójstwa, zbrodni wojennych oraz innych poważnych przestępstw, takich jak branie zakładników, stosowanie tortur, przymusowe wysiedlanie, wymuszone zaginięcia, egzekucje pozasądowe, uprowadzanie dzieci i przemoc seksualna;
- K. mając na uwadze, że w roku 2014 i przez część roku 2015 zaobserwowano wzrost liczby wymuszonych zaginięć w Kolumbii; mając na uwadze, że nie istnieją skonsolidowane dane na temat osób zaginionych w tym kraju, których liczba wynosi 21 000 według informacji zawartych w Krajowym Rejestrze Zaginionych, 44 841 według Jednolitego Rejestru Ofiar i 69 000 według Prokuratury Generalnej; mając na uwadze brak postępu w sprawach dotyczących wymuszonych zaginięć oraz fakt, że w przypadku ponad 80% zgłoszeń postępowanie wyjaśniające znajduje się na etapie wstępnym i nie wykazuje istotnych postępów;
- L. mając na uwadze, że działania oddziałów paramilitarnych nadal stanowią metodę dominacji gospodarczej, politycznej i społecznej nad mieszkańcami Kolumbii; mając na uwadze, że uzbrojone grupy paramilitarne były i są wykorzystywane przez kolumbijskie elity polityczne i gospodarcze oraz zagraniczne przedsiębiorstwa międzynarodowe, którym z pomocą tych grup udało się wymusić realizację projektów gospodarczych związane z działalnością wydobywczą (górnictwo na wielką skalę), ekstensywną hodowlą zwierząt gospodarskich i uprawami monokulturowymi, przy czym do tego celu stosowano wysiedlenia i wymuszoną sprzedaż ziem, co doprowadziło do masowych przemieszczeń ludności, na przykład w rejonie Oceanu Spokojnego;
- M. mając na uwadze, że Kolumbia jest drugim po Afganistanie państwem na świecie pod względem liczby cywilnych ofiar min przeciwpiechotnych oraz że zasadnicze znaczenie po osiągnięciu pokoju będzie miało szybkie i skuteczne odminowanie kraju, aby uniknąć dalszych ofiar i usunąć ślady konfliktu;
- N. mając na uwadze, że UE i Kolumbia w 2013 r. zawarły wielostronne porozumienie

handlowe, które stało się przedmiotem krytyki i sprzeciwu ze strony ruchów społecznych i związkowych zarówno w Ameryce Łacińskiej, jak i w Unii Europejskiej;

- O. mając na uwadze, że Kolumbia, licząca ponad 47 milionów mieszkańców, w tym 102 plemiona rdzennej ludności posługujące się na zamieszkałych przez siebie terenach 64 językami oficjalnymi, a także 4,4 miliona Afrokolumbijczyków i około 5 000 Romów, jest zaliczana do tych państw świata, w których według Programu Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju występują największe nierówności społeczne, pogłębiające się pod wpływem traktatów o wolnym handlu i przedsięwzięć inwestycyjnych w sektorze górnictwa i energetyki;
- P. mając na uwadze, że krajowy wzrost gospodarczy, na którym większość ludności nie może skorzystać, pogłębia konflikt społeczny, a wskaźniki ubóstwa przekraczają 30,7%; mając na uwadze, że historyczne wykluczenie i nierówności, a także przemoc ze strony państwa należą do bezpośrednich źródeł konfliktu zbrojnego;
- Q. mając na uwadze, że odnotowano pogłębienie konfliktu społecznego w kraju w wyniku decyzji rządu o udzieleniu zezwoleń na realizację dużych przedsięwzięć inwestycyjnych bez zapewnienia przejrzystości i podania do wiadomości publicznej informacji na temat skutków społecznych i oddziaływania na środowisko, a także bez wcześniejszego przeprowadzenia konsultacji z ludnością rdzenną i innymi społecznościami, co przewiduje konwencja Międzynarodowej Organizacji Pracy nr 169;
- R. mając na uwadze, że działania przedsiębiorstw międzynarodowych powodują gwałtowne spustoszenie w kraju, gdyż wykorzystują one istniejące mechanizmy prawne za przyzwoleniem instytucji legalizujących wymuszoną sprzedaż ziem, prowadzących arbitralne zatrzymania i wszczynających postępowania sądowe przeciwko wskazanym osobom;
- S. mając na uwadze, że proces odzyskiwania ziem, których właścicieli wywłaszczono przemocą, przebiega powoli ze względu na brak woli politycznej na szczeblu lokalnym, gdzie grabieżcy utrzymują kontrolę polityczną i zbrojną;
- T. mając na uwadze, że w kraju trwają prześladowania działaczy związków zawodowych w różnych formach, co jest elementem „kultury antyzwiązkowej” właściwej dla bloku władzy przeciwnej rebeliantom, która szerzy uprzedzenia wobec pracowników zrzeszonych w związkach zawodowych, stanowiących jakoby wewnętrzne zagrożenie dla stabilności państwa; mając na uwadze, że w Kolumbii odnotowano najwyższy odsetek zamordowanych działaczy związków zawodowych na świecie – według Zjednoczonej Centrali Pracowniczej (CUT) od roku 1986 ich liczba wyniosła blisko 4 000 – jak również wysoką liczbę zamordowanych przywódców chłopskich; mając na uwadze, że mobilizacja społeczna w ciągu ostatnich lat spotkała się z represjami, a w niektórych przypadkach brutalnością ze strony organów ścigania;
- U. mając na uwadze, że Kolumbia utrzymuje stałe roczne tempo wymuszonych przesiedleń na poziomie ponad sześciu milionów osób przesiedlonych, w związku z czym – według danych Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców – w kraju występuje drugi co do wielkości kryzys humanitarny na świecie, mniejszy jedynie od kryzysu panującego w Syrii;

- V. mając na uwadze, że według Jednolitego Rejestru Ofiar w latach 1985–2012 przesiedlono około 2 520 000 nieletnich, a w ciągu ostatnich 20 lat około 13 000 nieletnich zostało zwerbowanych do nielegalnych grup zbrojnych;
1. ponownie wyraża pełne poparcie dla procesu pokojowego między rządem Kolumbii a partyzantami FARC; uważa, że jest to znaczący krok na drodze do osiągnięcia ostatecznego porozumienia, które zakończy wewnętrzny konflikt zbrojny w Republice Kolumbii;
 2. popiera polityczne rozwiązanie konfliktu, gwarantujące sprawiedliwość i zadośćuczynienie ofiarom, w tym rozwiązanie problemu dostępu do ziem, stanowiącego strukturalną podstawę konfliktu, i mające na celu osiągnięcie stałego, trwałego pokoju przy zapewnieniu sprawiedliwości społecznej i gwarancji, że nie dojdzie do powtórzenia konfliktu;
 3. wyraża pragnienie szybkiego zakończenia negocjacji po uzgodnieniu wszelkich kwestii dotyczących zadośćuczynienia ofiarom i wymierzenia sprawiedliwości;
 4. wzywa do szybkiego uzgodnienia obustronnego zawieszenia broni między rządem a FARC w celu stworzenia atmosfery sprzyjającej zawarciu definitywnego porozumienia, o czym była mowa w różnych wystąpieniach kolumbijskiego ruchu społecznego;
 5. wzywa zarówno rząd, jak i FARC do odstąpienia od stosowania przemocy i użycia broni w działaniach politycznych oraz do obrony idei i aspiracji z zastosowaniem zasad demokracji i praworządności;
 6. docenia ogromny wysiłek polityczny i wytrwałość, jakie wykazał zarówno rząd Kolumbii, jak i FARC, a także istotną rolę organizacji reprezentujących ofiary i ruchów społecznych, którym udało się zbliżyć antagonistyczne stanowiska i stopniowo utworzyć przestrzeń kompromisu, umożliwiając postępy w negocjacjach pokojowych;
 7. wzywa do rozszerzenia obecnego procesu na Armię Wyzwolenia Narodowego (ELN) lub, w stosownym przypadku, do podjęcia równoległych negocjacji;
 8. ponownie wyraża przekonanie, że proces pokojowy powinien obejmować całe społeczeństwo Kolumbii i że powinny zostać do niego włączone nie tylko obie strony negocjacji, ale także kolumbijskie ruchy społeczne;
 9. wyraża też uznanie dla ważnej roli, jaką odegrały dotąd Kuba i Norwegia jako państwa będące gwarantami procesu pokojowego oraz Chile i Wenezuela jako państwa towarzyszące temu procesowi;
 10. uważa, że o ile porozumienie między rządem a FARC stanowi podstawowy i niezbędny warunek osiągnięcia pokoju w kraju, o tyle konflikt jest o wiele głębszy niż tylko starcia partyzantów z siłami rządowymi, a skuteczne osiągnięcie pokoju w kraju będzie wymagało wielu środków mających ograniczać nierówności i wspierać kulturę pokoju w okresie po zakończeniu konfliktu;
 11. wyraża zaniepokojenie dalszym stosowaniem przemocy przez grupy paramilitarne przy współudziale elit gospodarczych kraju oraz zagranicznych przedsiębiorstw

- międzynarodowych, w tym europejskich; podkreśla konieczność likwidacji ruchów paramilitarnych w Kolumbii jako niezbędny element osiągnięcia pokoju;
12. przypomina państwu kolumbijskiemu, że jego obowiązkiem jest obrona mieszkańców, a w szczególności działaczy ruchów społecznych i politycznych, działaczy związków zawodowych i obrońców praw człowieka, przed zagrożeniami, na jakie są narażeni z uwagi na prowadzoną działalność;
 13. wzywa wszystkie siły kolumbijskie, organizacje oraz ruchy społeczne do pełnej współpracy na rzecz odbudowy zgodnego współistnienia;
 14. z zadowoleniem przyjmuje decyzję o ogłoszeniu szerokiej amnestii lub ułaskawienia w odniesieniu do przestępstw politycznych i pokrewnych powiązanych z konfliktem, a także zachęca rząd Kolumbii do przyjęcia ustawy jasno definiującej zakres przestępstw pospolitych i wprowadzającej jasność w kwestii innych przestępstw, takich jak handel narkotykami, i ich ewentualnego powiązania ze zbrodniami politycznymi;
 15. odnotowuje z zadowoleniem, że porozumienie jest zgodne z międzynarodowym prawem karnym i humanitarnym oraz z międzynarodowymi instrumentami i przepisami mającymi zastosowanie w dziedzinie praw człowieka, ponieważ zakłada ono, że zbrodnie przeciw ludzkości, ludobójstwo i zbrodnie wojenne nie będą objęte żadną amnestią ani ułaskawieniem;
 16. uważa za nieodzowne, aby sankcje nakładane na sprawców zbrodni przyczyniały się do realizacji celu, jakim jest zadośćuczynienie ofiarom i pojednanie politycznym, wobec czego popiera ideę utworzenia mechanizmów sprawiedliwości naprawczej w odniesieniu do osób odpowiedzialnych za poważne zbrodnie, które uznają prawdę i przyznają się do odpowiedzialności za popełnione czyny, aby osoby te mogły przyczynić się do zadośćuczynienia ofiarom i odnowić więzi ze społecznością;
 17. ponownie wyraża sprzeciw wobec wielostronnej umowy handlowej między Unią Europejską a Peru i Kolumbią, jako że nie leży ona w interesie mieszkańców, a wręcz przeciwnie – oznacza zwiększenie liczby wysiedleń i zubożenie kolumbijskiej warstwy ludowej, jak również prześladowanie działaczy związków zawodowych i przywódców chłopskich; uważa, że realizacja tej umowy powinna być skutecznie uzależniona od poszanowania praw człowieka i zasad praworządności, zgodnie z jej art. 1, niemającym jednak odbicia w rzeczywistości;
 18. uważa, że jakiegokolwiek wsparcie finansowe procesu pokojowego ze strony UE może mieć miejsce po spełnieniu dwóch warunków: rzeczywistego podpisania pełnego porozumienia na rzecz pokoju oraz ustanowienia mechanizmów międzynarodowej weryfikacji jego skutecznego wdrażania;
 19. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rotacyjnej prezydencji UE, Wysokiej Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, Euro-Latynoamerykańskiemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu, Unii Narodów Południowoamerykańskich oraz Wspólnocie Krajów Ameryki Łacińskiej i Karaibów, a także rządowi i Kongresowi Republiki Kolumbii.